

Львівський національний університет імени Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імени професора Івана Ковалика

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана філологічного факультету

Крохмальний Р.О.

«31» СЕРПНЯ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Українська мова модерної доби: стан, статус та перспективи розвитку»

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації:

- 035.01 Українська мова та література;
- 014.01 Середня освіта (Українська мова та література);
- 035.09 Фольклористика;
- 035.10 Прикладна лінгвістика;
- 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська;
- 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська;
- 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька;
- 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська;
- 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська;
- 035.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська;
- 035.067 східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська;
- 035.068 східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька;
- 035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська.

(назва спеціалізації)

факультет філологічний
(назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова модерної доби: стан, статус та перспективи розвитку» для студентів за спеціальністю 035 «Філологія»; спеціалізації:

035.01 Українська мова та література;

014.01 Середня освіта (Українська мова та література);

035.09 Фольклористика;

035.10 Прикладна лінгвістика;

035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська;

035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська;

035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька;

035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська;

035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська;

035.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська;

035.067 східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська;

035.068 східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька;

035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська.

“_31_” серпня, 2023 року – 10 с.

Розробник: Тимошик Г.В., доцент, кандидат філологічних наук

(автор, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри української мови імені проф. Івана Ковалика

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри Купчинська З.О. _____ (Купчинська З.О.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«31» серпня 2023 р.

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

«31» серпня 2023 р. Голова _____ (Крохмальний Р.О.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Вибіркова
Модулів – 3	Спеціальність 035 Філологія	<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 3	Спеціалізації	I-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <hr/> (назва)	035.01 Українська мова та література; 014.01 Середня освіта (Українська мова та література); 035.09 Фольклористика; 035.10 Прикладна лінгвістика; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська; 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська; 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька; 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська; 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська; 035.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська; 035.067 східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська; 035.068 східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька; 035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська.	<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 90 год.		<i>Лекції</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній рівень: магістр	16 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		16 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		58 год.
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 55 %.

1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Модуль 1										
Змістовий модуль I. Періодизація української мови.										
Тема 1. Питання періодизації української мови. Окреслення періоду модерної доби. Перспективи розвитку української мови у період ранньомодерної доби.	10	2	2		6					
Тема 2. Основні етапи розвитку та становлення української мови у період Прекрасної епохи (фр. Belle Époque) 1890 – 1914 рр.	10	2	2		7					
Разом – змістовий модуль I	21	4	4		13					
Модуль 2										
Змістовий модуль II. Розвиток української мови у XIX ст.										
Тема 3. Формування граматичної літератури першої половини XIX ст.	11	2	2		7					
Тема 4. Правописні дискусії на теренах півдавстрійської та підросійської України у середині XIX ст.	11	2	2		7					
Тема 5. Інституційний розвиток української мови. Катедра руської (української) словесності у Львівському університеті 1848 р.). Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька (1875 р.).	11	2	2		7					
Тема 6. Товариство НТШ та його роль у розвитку української мови.	12	2	2		8					

Разом – змістовий модуль II	45	8	8		29					
Модуль 3										
Змістовий модуль III. Історія української мови наприкінці XIX – початку XX ст.										
Тема 7. Новочасні українські переклади святогосемної літератури.	12	2	2		8					
Тема 8. Правописні питання кінця XIX – першої третини XX ст.	12	2	2		8					
Разом – змістовий модуль III	24	4	4		16					
Усього годин	90	16	16		58					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Підходи українських учених до періодизації української мови. Українська мова модерної доби у потрактуванні істориків української мови.	2
2	Тема 2. Українські лінгвістичні студії на межі століть (XVIII – XIX ст.).	2
3	Тема 3. Роль провідних українських діячів у формуванні українських граматик.	2
4	Тема 4. Азбучна війна у контексті формування правописного стандарту української мови.	2
5	Тема 5. З історії заснування катедри руської (української) словесності у Львівському університеті.	2
6	Тема 6. Історія заснування НТШ у Львові. Інтеграція НТШ у західно-та загальноєвропейський науковий простір.	2
7	Тема 7. Перекладання святописемної літератури у підавстрійських та підросійських територіях України (друга половина XIX – перші десятиліття XX ст.).	2
8	Тема 8. Роль провідних українських діячів у процесі правописної уніфікації української мови.	2
	Всього	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

1	Період модерної доби у контексті розвитку української науки про мову. Український інститут «Studium Ruthenum» (1787 р.).	6
2	Феномен періоду Прекрасної епохи у контексті розвитку української гуманітаристики.	7
3	Участь українського духовенства у створенні навчальних посібників та пропагуванні просвіти у XIX ст.	7
4	Провідні українські діячі у контексті правописних протистоянь XIX ст.	7
5	Український таємний університет 1921 – 1925 рр.	7
6	Реформа НТШ 1892 р. за взірцем європейської Академії наук. Розвиток гуманітаристики у структурі НТШ.	8
7	До історії створення першого повного перекладу Біблії (1903 р.).	8
8	Роль НТШ у контексті правописної кодифікації української мови.	8
	Разом	58

7. Форми та методи навчання

Лекції, консультації, самостійна робота, колаборативне навчання, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, метод вправ.

8. Методи контролю

Тестування, контрольні роботи.

9. Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне тестування та самостійна робота							Залік	Сума	
Зм. мод. I		Зм. мод. II				Зм. мод. III			100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8		

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік	залік	
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70		задовільно	
E	51 – 60	3	достатньо	

FX	21 – 50	2	незадовільно	не зараховано
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

10. Методичне забезпечення

1. *Тимошик Г.* Українська мова модерної доби: стан, статус та перспективи розвитку. Методичні рекомендації. Львів, 2023. 13 с.

11. Рекомендована література

Базова:

1. *Возняк М.* Студії над галицько-українськими граматиками XIX в. VIII – IX. Записки НТШ. Львів, 1909, кн. V. С. 126–150.
2. *Возняк М.* Студії над галицько-українськими граматиками XIX в. (докінченне). Записки НТШ, 1910. С. 83–106.
3. *Возняк М.* Галицькі граматики української мови першої половини XIX ст. Львів, 1911.
4. *Огієнко І.* Історія української літературної мови. К., 1999.
5. *Плющ П.П.* Історія української літературної мови / П.П.Плющ. К., 1971
6. *Русанівський В.М.* Історія української літературної мови / В.М.Русанівський. К., 2001.
7. *Чапленко В.* Історія нової української літературної мови. Нью-Йорк, 1970.

Допоміжна:

8. *Блануца А.* Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-00-1061-1/978-966-00-1061-1.pdf>
9. *Бойко І.* Галичина у державно-правовій системі Австрії та Австро-Угорщини (1772 – 1918): навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 312 с.
10. *Вендланд А.-В.* Русофіли Галичини. Українські консерватори між Австрією та Росією, 1848–1915. / Переклала з німецької Христина Назаркевич. Львів: Літопис, 2015.
11. *Возняк М.* Проект правописи Івана Жуківського на зїзді «русських учених». Записки НТШ. Львів, 1908, кн. II. С. 53–86.
12. *Ажнюк Б.* Національна ідентичність і мова в українській діаспорі//Сучасність. 1999. № 3. С.128–140.

13. Бібліографія Записок наукового товариства імені Шевченка. Т. I – ССXL (1892 – 2000). Львів, 2003.
14. *Бідер Г.* Українська мова в Габсбурзькій монархії//Мовознавство. 1997. №1.
15. *Булаховський Л.А.* Питання походження української мови: Історичний коментар до української мови // Вибр. праці: В 5-и т. Т.2. К., 1977. С. 10–25.
16. Галицко-русская библиография XIX-го столѣтія съ узглядненіемъ изданій появившихся въ Угорщинѣ и Буковинѣ (1881 – 1886) составилъ Иванъ Ем. Левицкий. Томъ I / II. 1888–1895.
17. Головна руська рада (1848 – 1851): протоколи засідань і книга кореспонденції. // За ред. О. Турія, упорядн.: У. Кришталович та І. Сварник. Львів: Інститут Історії Церкви Українського Католицького Університету, 2002.
18. *Горбач О.* Засади періодизації історії української літературної мови й етапи її розвитку // 2 Міжнародний конгрес україністів. Львів, 1993. С. 7–12.
19. *Жукалюк М., Степовик Д.* Коротка історія перекладів українською мовою. К.: Українське біблійне товариство, 2003. 176 с.
20. Історія Наукового товариства ім. Шевченка. З нагоди 75-річчя його заснування 1873 – 1948. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3734/file.pdf>
21. Історія українського правопису XVI – XX століття: Хрестоматія / Упор. В.В.Німчук, Н.В. Пуряєва. К., 2004.
22. *Качмар В.* Львівський університет у 1784 – 1918 роках: організаційні, освітньо-наукові та національні трансформації: монографія. Львів, 2021. 531 + [1] с. + 24 вкл
23. *Коломієць В.Т.* Типологічні риси української літературної мови на фоні інших слов'янських мов//Мовознавство. 1992. № 5. С.3–11.
24. *Кушнір Р., Фелонюк А.* Наукове товариство імені Шевченка: історія, сьогодення, майбутнє // Вісник Національної академії наук України. К., 2019. № 1, С. 64–84. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.academia.edu>.
25. *Левченко Г.А.* Нариси з історії української літературної мови першої половини XIX ст. К.-Х., 1946. С. 107–140.
26. *Масенко Л.* До проблеми спадкоємності старої писемної традиції в новій українській літературній мові// Мовознавство. 1995. № 4–5.
27. *Масенко Л.* Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. К., 2004.
28. *Матвіяс І.* Українська літературна мова і територіальні діалекти в їх взаємодії на різних історичних етапах // Українська літературна мова в її взаємодії з територіальними діалектами. К.,1977. С.5-31.

29. *Мацьків В.* Українські переклади Біблії: семасіологічний аспект. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://tractatus.sumdu.edu.ua/Arhiv/2006-11/32.pdf>
30. *Мозер М.* Причинки до історії української мови / За заг. ред С. Вакуленка. Харків: Харківське історико-філологічне товариство, 2008. XVI, 832 с.
31. *Мороз Ю.* Національна традиція біблійних перекладів: філософсько-релігієзнавчий аспект. Дисертація. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/25622/1/dys_Moroz.pdf
32. *Муромцева О.Г.* Розвиток лексики української літературної мови в другій половині ХІХ – на початку ХХст. Х.,1985.
33. Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька у портретах його директорів. 2011. 312
34. *Німчук В.В.* Мовознавство на Україні в ХІУ – ХУІІст. К.,1985.
35. *Німчук В.В.* Періодизація як напрямок дослідження генези та історії української мови // Мовознавство. 1997. №6. С. 3 – 15. 1998. № 1. С. 3–13.
36. *Німчук В.В.* Про походження українських діалектів // Україна: Наука і культура. К., 1983. Вип. 26–28.
37. *Німчук В.* Українські переклади Святого Письма. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.rastko.rs/rastko/delo/12168>
38. *Передрієнко В.* Формування української літературної мови ХУІІІ ст. на народній основі. К.,1979.
39. *Садовський М.* Переклад св. Письма на рідну мову. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zbruc.eu/node/42825>
40. *Статєєва В.* Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця ХІХ – початку ХХ ст. Ужгород,1997.
41. *Шевельов Ю.* Внесок Галичини у формування української літературної мови. Львів-Нью-Йорк,1996. С.27–108.
42. *Шевельов Ю.* Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус. Чернівці,1998. С.113–139.

12. Інформаційні ресурси

1. *Тимошик Г.* Українська мова модерної доби: стан, статус та перспективи розвитку. Львів, 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrainska-mova-modernoj-doby-stan-status-ta-perspektyvy-rozvytku>